

Ролята на международния езикъ

Петъръ Димитриевъ

Задачата на международния езикъ, както и на националните езици е да служи на обществените отношения, които, срещайки езиковите граници, започват да търпят известни аномалии. Ето защо международният езикъ се явява като едно звено, свързвайки отделните национални култури ще обобщи отделните народности прояви въ нѣщо по-ценно и хармонично. Международният езикъ, следователно не може да бжде считанъ за отрицателна проява на човѣшкия духъ. Напротивъ, до днесъ той е далъ само нѣщо положително, нѣщо което прехвърля границите на отделния националенъ езикъ и създава атмосфера на повече търпимостъ и взаимно уважение.

Днесъ, когато международните отношения, благодарение на бързото развитие на техниката сж достигнали една висока точка на развитие, нуждата отъ единъ спомагателенъ езикъ е неотложна. Това показватъ много международни конгреси, конференции, панаири и пр., където нуждата отъ такъвъ е очевидна. И благодарение на особения си характеръ тия международни прояви не могатъ да бждатъ така добре обслужвани съ другъ езикъ, както съ единъ спомагателенъ международенъ езикъ.

Това не ще рече, че се отрича ролята на националните езици. Напротивъ, международният езикъ има за задача да продължи тѣхната роля. Той е фокусътъ, който привлича къмъ себе си отделните народности прояви, прилива ги една въ друга като създава единъ свѣтогледъ, далечъ прехвърлящъ границите на народъ и държава.

Затова не можеше да се винятъ въ поражение привържениците на идеята за единъ спомагателенъ международенъ езикъ. Ония, които работятъ за международния езикъ, работятъ за родъ и нация, като тѣхниятъ обсъгъ не се заключава само въ опредѣлени териториални рамки, но отиватъ по-далечъ. — Искатъ да обгърнатъ свѣта и да му дадатъ ония ценности, които най-добре биха обрисували тѣхния родъ и държава.

Идеята за международенъ езикъ може само да обнадежди човѣчеството, единъ день да доживѣе по-свѣтло бждеще. Да му даде повече вѣра, че нѣкога когато народите се опознаятъ, ще блѣсне повече свѣтлина. И тогава ще се пречупи мечътъ, ще се стопятъ тежките орждия и танкове и вмѣсто тѣхъ ще се излѣятъ трактори и машини, които ще преброятъ родината ни, ще задълбаятъ въ нейната грѣдь отъ която ще бликне изворъ на стопанска мощъ и благоденствие. Тѣ ще запѣятъ новъ химнъ надъ родните ни краища, ще ни възвисятъ високо надъ тѣхъ и ще ни посочатъ, че тамъ недалечъ отъ насъ живѣятъ сжщо хора, въ чиито сърдца блика копнежъ за миръ и щастие.

Културни вести

— За председателъ на Писателския съюзъ тази година е избранъ писателятъ Стилиянъ Чилингировъ. На следващото събрание на Съюза ще бждатъ приети нови членове. Събранието се очаква съ голѣмъ интересъ.

— Около старата мома. Появиха се три статии — две въ „Философски прегледъ“ и една въ „Вестникъ на жената“.

Статията на Кр. Ахчийски, която първа повдигна въпроса въ „Фил. прегледъ“, бихме могли да я наречемъ не „Психология на старата мома“, а „Психология на лошата, на злата стара мома“ или пъкъ „Психология

Истински патриоти

Костантинъ Буюклиевъ

Когато на 15. XII. 1859 г. въ малкия градецъ се роди Л. Л. Заменхофъ, никой не е предполагалъ, че се ражда единъ новъ Прометей. Отъ огъня, който той донесе, свѣтна една нова звезда, чиято свѣтлина влѣ надежда и любовъ, защото ония, които се борятъ за новъ животъ и за нови човѣшки отношения намѣриха едно mogelijk срдство за тази борба.

И тъкмо срещу тия честни труженици се хвърля обилно калъ отъ нѣкои страни. Винятъ ги въ отричане на своето, въ държавно вредителство, въ несъвѣстимостъ на любовъ къмъ родината съ есперанто. Да се твърди това, обаче е колкото несъстоятелно толкова и подло. Истината е друга и действителността я подкрепя. Нима проява на лошъ патриотизъмъ е примѣрътъ на китайските есперантисти? Нима тѣ не изнесоха предъ свѣта справедливата кауза на китайския народъ?

Съ сжщото това себеотрицание могатъ да се похвалятъ и българските есперантисти. Съ помощта на есперанто тѣ запознаватъ свѣта съ нашия битъ и култура. Дори въ далечния Китай се възхищаватъ отъ борческите стихове на Ботйовъ и четатъ съ наслада нашия Вазовъ. Въ своята кореспонденция, когато сж въ чужбина и навсѣкжде тѣ съ безгранична любовъ разказватъ за хубостите на своята родина. Нека припомнимъ само единъ примѣръ. Нашиятъ сънародникъ Иванъ Кръстановъ е обиколилъ цѣла Европа и други по-далечни страни съ есперанто и навсѣкжде е челъ сказки за България, а неговото име съ месеци не слизаше отъ колоните на списанията и вестниците въ страните на Северна Европа.

Но за да бждемъ още по-убедителни, нека приведемъ за примѣръ и думите на самия Заменхофъ, който въ сжщностъ бѣше истински патриотъ. Ето какво казва той въ една своя речъ:

„О, скжпа моя Литва, о, нещастна моя башинио. Ти, която азъ често виждамъ въ снѣщата си. Ти която никой друга частъ отъ земята никога не ще замѣсти въ моето срдце, засвидетелствуй ти, кой повече, по срдечно те обича: дали азъ, идейниятъ есперантистъ, или пъкъ онѣзи, които желаятъ шото ти да принадлежишъ само на тѣхъ, а всички останали свои синове да бждатъ гледани като чужденци или като роби! О, патриотизъмъ! Кога най-после хората ще се научатъ да разбиратъ правилно твоята сжщина?

Така казва Заменхофъ и ние всички сме готови да заявимъ сжщото. Нашиятъ патриотизъмъ не ни прѣчи да отправимъ погледите си къмъ звездата на надеждата, която грѣе надъ всички континенти и привлича хиляди погледи.

на паталогичните случаи стари моми“. Само такава е впечатлението отъ статията. Непростимо е за единъ авторъ, поставяйки си за целъ да изследва обстойно психологията на старата мома, да не вземе предъ видъ икономическите причини за увеличаване и увеличаващия се размѣръ на старото моминство следъ войните. Точно това отбелязва М. Грозданова въ статията си „За старите моми“ въ „Вестникъ на жената“. Тя пише: „На всички е известно, че това явление (старото моминство) не бѣ тъй масово у насъ преди войната.